

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ



# حرفی

# از آن هزاران

مجموعه پرسش‌هایی از: حضرت امام خمینی رهبر انقلاب  
برگرفته از خاطرات و اسناد

مؤسسه فرهنگی قدرولایت

خمینی، روح‌الله، رهبر انقلاب و بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۶۸-۱۲۸۰.  
حرفی از آن هزاران: پاسخهای فقهی حضرت امام خمینی برگرفته از خاطرات و  
استاد / تدوین و تنظیم مؤسسه فرهنگی قدر ولایت. -- تهران: قدر ولایت، ۱۳۸۴.  
ISBN: 964-495-005-4 [REDACTED] ص. ۱۹۶

فهرستنامه براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. [۱۹۱-۱۹۶]؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. فقه جعفری -- رساله عملیه. الف. مؤسسه فرهنگی قدر ولایت. ب. عنوان.

۲۹۷/۳۴۲۲ BP۱۸۳/۹/۸۷۴

کتابخانه ملی ایران م. ۸۸۹-۸۸۴

[REDACTED]

## حرفی از آن هزاران

### مجموعه پرسش‌هایی از حضرت امام خمینی لطفاً شنبه

تدوین و تنظیم: مؤسسه فرهنگی قدر ولایت  
ناشر: مؤسسه فرهنگی قدر ولایت

نوبت چاپ: اول • ۱۳۸۴ تیراژ: ۳۰۰۰ جلد ۳۰۰۰

لیتوگرافی: نیما • چاپ: کیوان • صحافی: سبحان

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

شابک: ۴-۰۰۵-۴۹۵-۰۰۵ ISBN: 964-495-005-4

تلفن و نمابر ۶۴۱۱۱۵۱-۶۴۶۹۹۵۸



## فهرست مطالب

۱۱ ..... پیشگفتار

### فصل اول سوالات اخلاقی - اجتماعی

۱۷	بهترین موقعه
۱۸	اخلاص عمل
۱۸	ریا، سمعه، عجب
۲۰	منشا ریا، سمعه و عجب
۲۲	مبارزه با نفس اماره
۲۳	عمame و محاسن بلند
۲۴	از آداب سفر و زیارت
۲۵	صرفه جویی در کاغذ
۲۶	برنامه زندگی
۲۶	صرفه جویی در آب و برق
۲۷	اسراف در روشنایی برق
۲۸	لزوم رعایت قوانین
۲۹	رفتار بسیجی
۲۹	سوال بدون جواب

### فصل دوم سوالات اعتقادی

۳۳	سینه‌زنی و عزاداری برای امام حسین <small>علیهم السلام</small>
۳۴	فرهنگ عاشورا
۳۶	مقام امام حسین <small>علیهم السلام</small>
۳۷	درباره سحر و جادو
۳۸	اعتقاد به استخاره و عدم الزامی بودن آن
۳۹	دعای کمیل و مناجات شعبانیه

۳۹ .....	زیارت رجبیه را بخوانید.....
۴۰ .....	آنچه داریم از امام زمان (عج) است .....
۴۱ .....	علاقه به تصویر حضرت محمد ﷺ .....
۴۲ .....	حفظ نورایت.....
۴۳ .....	حفظ حالت تذکر در انسان.....
۴۳ .....	شیوه اصلاح نفس .....
۴۴ .....	مفایح الجنان را بخوانید .....

### فصل سوم حجاب و حقوق زن

۴۹ .....	فلسفه چادر.....
۵۰ .....	رعایت حجاب.....
۵۱ .....	فلسفه حجاب در مکانهای مختلف.....
۵۱ .....	سیاه پوشیدن مکروه است .....
۵۲ .....	میزان حجاب .....
۵۳ .....	بانوان بدحجاب .....
۵۳ .....	شرکت خانهها در کلاسهای مختلط .....
۵۴ .....	تک خوانی قرآن .....
۵۵ .....	تحصیل بانوان .....
۵۵ .....	سلام به نامحرم .....
۵۶ .....	خانمهای حق انتخاب دارند .....
۵۷ .....	مسئولیت پذیری .....
۵۸ .....	ورود زنان به عرصه اجتماع .....
۵۹ .....	حق رأی دادن و حق رأی گرفتن .....
۵۹ .....	شرکت در انتخابات مجلس .....
۶۰ .....	رائندگی برای بانوان .....
۶۱ .....	تعدد زوجات .....
۶۱ .....	آزادی در انتخاب .....
۶۲ .....	احترام به شخصیت زنان .....
۶۴ .....	نقش زنان در مبارزات .....
۶۴ .....	نقش زنان در حکومت اسلامی .....

۶۵	جامعه زنان .....
۶۵	حقوق زنان .....
۶۶	دخلات در سیاست .....
۶۷	هر جا می توانید خدمت کنید.....
۶۹	بالاترین اجر برای مادران .....
۶۹	تحصیل بانوان .....
۷۰	حق طلاق برای زن.....

**فصل چهارم**  
**سؤالات فقهی و شرعی**

۷۵	به توضیح المسائل مراجعه کنید .....
۷۶	بقاء بر میت .....
۷۸	شرط اعمال ولايت از سوی فقيه جامع الشرايط .....
۷۸	شجاعت در فقاهت .....
۸۰	از چه کسی تقلید کنیم؟.....
۸۱	نحوه دریافت و تبدیل وجوهات شرعیه مقلدان خارج از کشور.....
۸۲	عدم وسواس در تطهیر .....
۸۴	افضل وضوها .....
۸۴	ابطال وضو .....
۸۵	سبک شمردن نماز .....
۸۵	نماز اول وقت .....
۸۶	اهتمام و خفیف نشمردن نماز اول وقت .....
۸۷	اذن پدر در نماز خواندن فرزند .....
۸۷	نماز در بستر بیماری .....
۸۸	مهمنتر از طی الارض و تعیین قبله در هواپیما .....
۹۰	فرضیه نماز جماعت در وقت اداری .....
۹۱	مکفی از نماز ظهر .....
۹۱	شأن نماز جمعه .....
۹۲	امام جمعه .....
۹۳	یک سؤال تجویدی .....
۹۴	حلقه طلا و اعاده نماز .....

۹۵	نماز شب.....
۹۶	عدم وسوس در نیت.....
۹۶	احتیاط موجب وسوس.....
۹۸	وسوس در نماز و وضو .....
۹۹	تئین در لیالی مقمره.....
۱۰۰	مقصد در سفر .....
۱۰۱	آیا شمیران جزء تهران بزرگ است؟.....
۱۰۱	پذیرش ثلث مال شهید.....
۱۰۲	سهم امام.....
۱۰۴	سهم امام برای ساختن مسجد .....
۱۰۵	سهم امام و مسائل مستحدله.....
۱۰۵	پاسخ به یک شبه و صلابت و مهابت حضرت امام <small>ع</small> .....
۱۰۷	استفاده از سهم امام در امر تبلیغات.....
۱۰۸	سهم امام و کمک به فقیر.....
۱۰۹	لزوم دریافت قبض در ازای پرداخت وجه .....
۱۱۰	صرف وجوه برای نشر کتب اسلامی - سیاسی.....
۱۱۱	صرف ثلث سهم امام برای خانواده زندانیان سیاسی رژیم شاه.....
۱۱۲	سهم امام برای ادامه حوزه نجف.....
۱۱۳	صرف وجوه شرعیه علیه صهیونیسم .....
۱۱۴	استفاده از وجوهات جهت مبارزه با بهائیت .....
۱۱۶	حکم فرقه بهائیه از نظر شرع انور .....
۱۱۷	مجاز در صرف ثلث سهم امام.....
۱۱۸	غضب اراضی کشاورزی و کشت و زرع آن .....
۱۲۰	عیدی کارمندان خمس ندارد .....
۱۲۱	برائت ذمه.....
۱۲۲	پرداخت خمس پس از خروج مؤونه .....
۱۲۳	پول مخمس و غیر مخمس .....
۱۲۳	خمس شهریه طلاق.....
۱۲۴	دریافت خمس و وجوهات شرعی از متهمان مشمول عفو .....
۱۲۴	چند سؤال متفرقه .....
۱۲۷	فلسفه پرداخت زکات برای گندم.....

۱۲۹	صرف زکات و صدقات در راه مبارزه با اسرائیل.....
۱۳۰	حرمت ذبح حیوانات به وسیله دستگاههای خودکار.....
۱۳۲	حج مستحبی .....
۱۳۲	اسراف در حج .....
۱۳۲	مقام حضرت ابراهیم.....
۱۳۵	تخرب قبور ائمه بقیع <small>علیهم السلام</small> .....
۱۳۶	اجتهاد و امر قضا .....
۱۳۶	چه زمانی امر به معروف و نهی از منكر ساقط می شود؟
۱۳۷	مسئله استفاده از وجوهات شرعی در مبارزات .....
۱۳۷	حق تناص .....
۱۳۸	سود بانکی .....
۱۳۹	ملاک در حرمت ربا .....
۱۴۰	riba جایز نیست .....
۱۴۱	جوائز قرض الحسنة .....
۱۴۱	پرداخت جایزه به سپرده گذاران بانک .....
۱۴۳	حکم اسلام درباره پیوند اعضا .....
۱۴۵	سطط جنین .....
۱۴۶	جلوگیری از بارداری .....
۱۴۶	جدا سازی لاله و لادن .....
۱۴۷	ازدواج دوقلوهای به هم چسبیده .....
۱۴۸	موقفات آستان قدس رضوی .....
۱۴۹	مصارف اوقاف .....
۱۵۱	وجوهات اوقاف و درآمد مراقد .....
۱۵۱	اجاره اموال موقوفه .....
۱۵۳	تخصیص درآمد مملک موقوفه برای مخارج مدرسه علمیه .....
۱۵۳	موقفات کنار خیابان .....
۱۵۴	مالکیت اراضی موات .....
۱۵۵	احداث ساختمان در زمین غصی .....
۱۵۶	معدن مکشوفه در املاک شخصی .....
۱۵۷	قانون کار.....
۱۵۹	ادوات و آلات قمار .....

۱۶۰	مبارزه با قاچاق
۱۶۰	قاچاق مواد مخدر و دیرکرد بانکها
۱۶۲	صرف مواد مخدر
۱۶۲	نظر امام در مورد موسیقی
۱۶۳	موسیقی حرام و حلال
۱۶۴	حکم بازی شترنج و خرید و فروش آلات موسیقی
۱۶۸	شکست حصارهای جهل و خرافه
۱۶۹	قواعد امور حسیبیه
۱۷۱	ارتكاب جرم و عدم صلاحیت افراد
۱۷۲	اموال توقيفی و رسیدگی به جرایم
۱۷۳	مالیات بر اموال غصیبی
۱۷۴	فروش اموال غائیبین
۱۷۵	اتفاق مال مدعی توسط مدعی و مطالبه خسارات اقامه دعوی
۱۷۶	قلمرو احکام سلطانیه و تعزیرات شرعی
۱۷۸	تعزیرات
۱۷۸	پرداخت دیه
۱۷۹	تغییر پرداخت دینار به عنوان دیه به پول رایج
۱۸۰	حق الناس
۱۸۰	حق سرپرستی اولاد (حق الحضانه)
۱۸۱	مسئله مستأمن
۱۸۲	فیه تردد
۱۸۳	کار شخصی در ادارات
۱۸۳	خدمت به مردم
۱۸۴	کار در کشور بیگانه و هتك حرمت اسلام
۱۸۵	چاپ لفظ جلاله و اسماء شریفه
۱۸۵	ملاک تشخیص موضوع و مصداق
۱۸۶	استفاده از اجزای حیوانات تزکیه نشده و حرام گوشت در صنایع
۱۸۷	عدم ولایت اداری در اسلام
۱۸۸	حق التأليف
۱۹۱	راویان
۱۹۳	منابع و مأخذ

## پیشگفتار

این شرح بی‌نهایت کز زلف یار گفتند  
حرفیست از هزاران کاندرا حکایت آمد

بی‌شک سؤالات بسیاری از ذهن‌ها می‌گذرد که پاسخ هر سؤال را  
بایستی از عالمی پرسید. اماً این که شخصیتی همانند حضرت امام علیهم السلام در  
مقطعی از تاریخ ظهور می‌کند که در علوم نظری و عملی و زهد و  
وارستگی و شجاعت و قدرت تصمیم‌گیری در قله رفیعی قرار گرفت و  
دانش وسیع و آگاهی عمیق ایشان در همه شاخه‌ها و شعبه‌های دانش  
عقلی و نقلی و حکمت عملی، عرفان، شعر و ادبیات و اشراف بر علم  
سیاست و حکومت و صاحب نظر بر مسائل نظامی و راهبردی و هدایت  
سیاست خارجی سرآمد زمان خویش بود، هر دوستاری را به این نکته  
متوجه می‌سازد تا در لحظه دیدار با طرح سؤالی، از این گنجینه دانش  
فیض برد؛ و این چراغ روشن و هدایتگر چون معلمی صادق و وفادار  
پاسخگوی نسل خویش بود.

فتواهای روشنگر و تحول آفرین ایشان در صحنه اداره جامعه انقلابی و بشر امروز و آنچه در جهت رفع تنگناهای مدیریت نظام و رهنمودهای تکان دهنده برای اداره جامعه پیچیده در دنیا کنونی و آینده ابراز شده است، همگی نشانه های بارزی است از فکر روشن و ضمیر در داشتنی رهبر کبیر انقلاب اسلامی، و این همه برخاسته از اصول و معیارهایی است که فاصله میان بینش امام را از اسلام ناب محمدی ﷺ با اسلام بی تفاوت و خمودی آفرین و واپسگرا نشان می دهد.

آنان که محضر مبارک ایشان را در کردند، خود گواه این حقیقتند و اینک در حسرت آند که ای کاش آن عزیز بود و جرمه ای بیشتر می نوشیدند، و در لحظه دیدار با توشه ای بیشتر از علم و معرفت بازمی گشتند و چه بسیار کسانی که محضر آن بزرگوار را در کردند و در حسرت دیدار، لحظه شماری نمودند و در غم فراق آن پیر، جان سپردند و چه چشمها گریان، که از این جدایی غرق در خون شد.

حرفى از آن هزاران، یادآور این لحظه ها و دیدارهاست با هزاران نکته و اندرز که همه و همه رهادردی است از قله فقه و علم و عمل.

می وزد از چمن نسیم بهشت      هان بنوشید دم به دم می ناب

\*\*\*

این مجموعه از خاطرات و اسنادی است که در قالب سؤال و جواب از محضر مبارک حضرت امام استعلام شده است و به مسائل روزمره ای می پردازد که شاید مورد سؤال همه مانیز قرار بگیرد. کیفیت ارائه سؤالات و پاسخ حضرت امام خمینی رهنیت و نحوه احترام متقابل، خاطرات شیرین و

جدابی را موجب شده که مطالعه آن مفید فایده خواهد بود.  
در پایان بایستی خاطرنشان ساخت آنچه که در این کتاب آمده به استناد راویان است و نمی توان حکم قطعی حضرت امام را از آن تلقی نمود. بی شک برای پاسخگویی به نیازها - به ویژه سؤالات شرعی از منظر حضرت امام خمینی رهبر انقلاب بایستی به توضیح المسائل ایشان و یا به استفتاتی که از ایشان شده است، مراجعه کرد. برخی از سؤالات نیز از مجموعه نامه ها و مکتوباتی استخراج شده است که مستند می باشد.

آنچه مهم است این که بی تردید از این گونه خاطرات بسیار است که یا از چشم تهیه کننده دور بوده، و یا هنوز در سینه ها مانده است، با امید به این که این مجموعه مورد توجه خوانندگان محترم قرار بگیرد و دوستداران امام نیز با مطالعه این مجموعه، آنچه در سینه دارند به رشتہ تحریر درآورند و یا در اختیار بگذارند تا در چاپهای بعدی مورد استفاده قرار بگیرد؛ و از برادر ارجمند آقای فرامرز شعاع حسینی که این مجموعه را گردآوری و تدوین نموده اند، سپاسگزاری می نماییم.

مؤسسه فرهنگی قدر ولایت